

DRAAIBOEK

De Nacht van de Energievreter is een ludieke bewustmakingsactiviteit die jongeren, door hen te confronteren met de vele ecologische aspecten aan een jeugdhuis, kan motiveren om actief deel te nemen aan milieuvriendelijke initiatieven.

HET CONCEPT

DE RODE DRAAD: ENERGIEVRETERS UITSCHAKELEN

Milieu ≠ bloemetjes en bijtjes

De Nacht van de Energievreter werd door het EcoSpot Team uitgewerkt om jeugdhuisbezoekers kennis te laten maken met enkele ecologische aspecten in het jeugdhuis. Heel wat jongeren denken bij het woord milieu in de eerste plaats nog aan de natuur, de bloemetjes en de bijtjes, of aan geitenwollen sokken met baarden en lang haar. De link tussen ecologie en het eigen jeugdhuis is vaak een groot vraagteken. Ecologie hééft natuurlijk ook te maken met beestjes en plantjes, met natuur en schone lucht, maar ook met energieverbruik, watervervuiling, afvalproductie, geluidshinder, ... En dat zijn dingen waar jeugdhuisen onvermijdelijk mee te maken krijgen.

Om ook de jeugdhuisbezoekers hiervan bewust te maken is daarom deze bewustmakingsactiviteit uitgewerkt.

Door één avond heel ludiek maar bewust om te gaan met milieu in het jeugdhuis willen we de jongeren warm maken voor een milieuvriendelijker jeugdhuis.

Een gezellig warm jeugdhuis waar ijskoude dranken geserveerd worden op de tonen van je favoriete muziek... het lijkt allemaal zo evident. Toch is het niet slecht om er af en toe eens bij stil te staan dat dit allemaal ook een invloed heeft op ons milieu. Voor de verlichting, de verwarming, de koelkasten, de licht- en geluidsinstallatie, ... is immers elektriciteit nodig. Die elektriciteit wordt nog steeds voor het overgrote gedeelte geproduceerd met (CO₂-)vervuilende fossiele brandstoffen en kerncentrales die ons opzadelen met radioactief afval. Maar niet alleen de infrastructuur van het jeugdhuis weegt op het milieu. Ook het produceren en vervoeren van de dranken, het kuisen van de lokalen, de verwerking van het afval dat op een doorsnee avond geproduceerd wordt, de vervoersmiddelen die jongeren nemen om in het jeugdhuis te geraken... En dan spreken we nog niet over de ongezonde rook of over geluidsoverlast.

Energievreter

Een jeugdhuis weegt dus op het milieu. Afschaffen dan maar? Natuurlijk niet! Wel proberen bewust om te gaan met verspillende en vervuilende aspecten ervan én ook de bezoekers daarbij betrekken. Daarom willen we de jongeren in het jeugdhuis gedurende één avond aanzetten heel bewust met het milieu om te gaan. Hoe? Door zo veel mogelijk energievreters uit te schakelen. De ultieme betrachting voor die avond is te komen tot milieudruk niveau nul!

De rode draad van de Nacht van de Energievreter bestaat er in alle energievreters uit te schakelen.

De verwarming en het licht gaan uit, de muziek gaat af, het bier wordt niet meer gekoeld, ... Het zijn de jongeren zelf die bepalen – via stemming -- in welke volgorde dat gebeurt.

We onderscheiden vier categorieën energievreters:

1. Verwarming
2. Verlichting
3. Koeling
4. Muziek en spelautomaten

Het is aan de jongeren om te beslissen waarop zij willen besparen. Of beter: waarop zij NIET willen besparen want ze moeten kiezen voor de energievreter die ze niet (meteen) willen opgeven.

Hoe? Drinken!

Elke keer dat een jeugdhuisbezoeker aan de toog gaat bestellen, kan hij of zij stemmen! Hij kiest voor de energievreter(s) die volgens hem moet(en) blijven. Per drankje krijgt hij één stem.

Bvb. Ik bestel voor mij en m'n vriend(inn)en 2 pintjes bier en 3 cola's. Dan kan ik 5 stemmen inzetten. Uiteraard overleg ik best even met m'n mededrinkers maar als ik wil kan ik dan 5 stemmen uitbrengen voor verlichting omdat ik m'n pintjes niet in het donker wil opdrinken. Maar ik kan m'n stemmen ook verdelen: 3 op verwarming en 2 op muziek en spelautomaten, bijvoorbeeld omdat ik geen dikke trui bij me heb en zwaar verslaafd ben aan de flipperkast.

Bezint eer ge verspilt!

Het is dus de bedoeling dat de jongeren zelf beslissen in welke energiebronnen ze willen investeren en in welke niet. Hun keuze heeft immers gevolgen voor de manier waarop zij hun avond verder zullen doorbrengen.

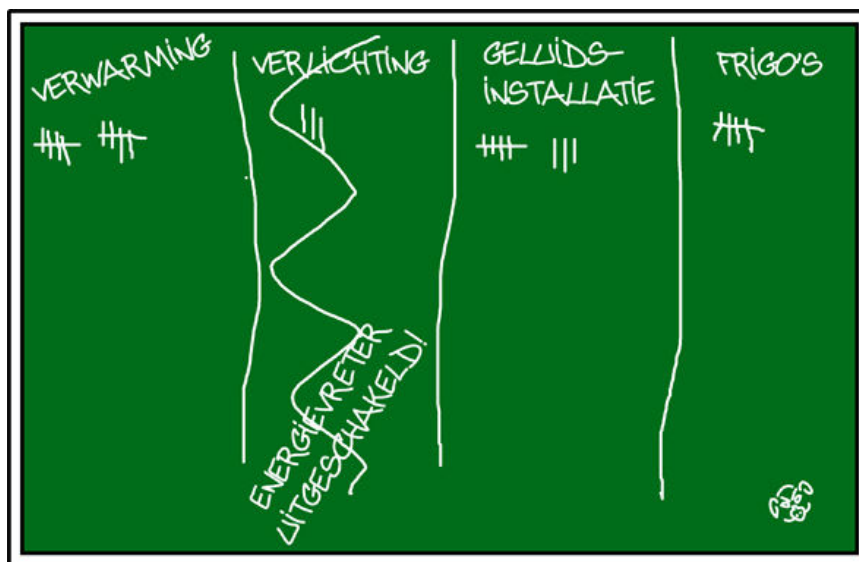
Opgeven van...	betekent:
Verwarming	CO2, energie én geld uitsparen Gezellig dicht bij elkaar kruipen, dikke truien en dekentjes, op zoek gaan naar andere manieren om het warm te krijgen, ... Oftewel: berekoud!
Verlichting	CO2 (tenzij er kaarsjes gebruikt worden natuurlijk), energie én geld uitsparen Gezellig samen in het donker zitten, op de tast op zoek naar een lief, waar stond mijn pint ook weer?, ... Oftewel: allemaal bang in het donker?
Koeling	CO2, energie én geld uitsparen Koelkasten die uitgeschakeld worden, een tapkraan die niet meer gekoeld wordt, Oftewel: jeugdhuis op zijn Brits, met lauw bier en (niet meer zo)frisdrank
Muziek & spelautomaten	CO2, energie, geld en hoofdpijn uitsparen en overlast verminderen Lekker kletsen zonder te moeten schreeuwen, op zoek gaan naar manieren om zelf (zonder elektriciteit) muziek te maken, ... Oftewel: jeugdhuis unplugged!

Om de jongeren te helpen bij hun keuze en hen wat bewuster te maken, krijgen ze best wat informatie. Wat is de milieudruk van de verschillende aspecten waarvoor ze kiezen? Hoeveel winst kunnen ze ermee boeken? Dit kan gebeuren via A4-papieren op de tafels en de toeg of via grote affiches aan de muren van het jeugdhuis. Op de bijgevoegde cd-rom vind je alle nodige informatie.

Elk jeugdhuis is anders. Het is dan ook perfect mogelijk dat één van de hierboven genoemde categorieën absoluut niet relevant zijn voor een bepaald jeugdhuis, terwijl er in dat jeugdhuis misschien wel heel gemakkelijk iets visueel gedaan kan worden met afval of zo. Het is uiteraard aan de jeugdhuisverantwoordelijke om het aangebrachte model aan te passen aan de eigen situatie.

Scorebord of stembus?

De tappers noteren bij elke bestelling de stemmen op een groot blad. Op die manier kan iedereen het verloop van de stemming volgen, en indien geweest, bijsturen.

Je kan het er echter ook spannender maken en er voor kiezen om te werken met een stembus. Voor elke bestelling geven de tappers dan een stembiljet. De besteller vult zijn stem(men) in en deponeert het biljet of de biljetten in een stembus. Op die manier blijft de teneur van de stemmingen onbekend tot bij het tellen.

Energievreter uitgeschakeld!

Zoals reeds aangegeven noteren de tappers bij elke bestelling de stemmen op een groot blad of worden de stemmen verzameld in een stembus.

Vier keer op de avond wordt er gekeken welke energievreter de MINSTE STEMMEN heeft gehaald en die wordt dan uitgeschakeld.

Bvb. De doorsnee avond van Jeugdhuis Den Brakken Hond duurt van 20u 's avonds tot 1u30 's nachts. De verantwoordelijken beslissen dat 21u, 22u, 23u, 23u30 daarom de meest geschikte tijdstippen zijn voor een beslissingsmoment. Op die momenten wordt door de verantwoordelijken gekeken hoeveel stemmen de verschillende energievreters hebben gekregen en valt diegene met de minste stemmen dus af.

Ter illustratie:

Op een enkeling na heeft iedereen zich goed voorbereid op de Nacht van de Energievreters: ze hebben allemaal een extra dikke trui bij en geven dus niet zo veel om de verwarming. Om 20u heeft 'VERWARMING' daarom nog geen enkele stem gekregen. Gevolg: de verwarming gaat onverbiddelijk af voor de rest van de avond en op het blad met stemmen verdwijnt de kolom 'VERWARMING'.

Om 21u is het de 'VERLICHTING' die het onderspit moet delven. Alle licht gaat uit en voor de rest van de avond gebeurt alles op de tast. Ook nu verdwijnt de kolom 'VERLICHTING' van het scoreblad.

Om 22u is het de beurt aan de MUZIEK. De geluidsinstallatie gaat onverbiddelijk af. Gelukkig hebben de verantwoordelijken aan een alternatief gedacht.. Enzoverder enzovoort...

Tips & tricks?

Om de avond een educatief tintje te geven kan bij het uitschakelen van een energievreter één van de verantwoordelijken in het kort aangeven waarom het zo belangrijk is om spaarzaam om te gaan met de betreffende energiebron. Op dat moment kunnen ook enkele handige milieutips meegegeven worden. Op de bijgevoegde cd-rom vind je genoeg inhoudelijke informatie.

Op het moment dat een energievreter wordt uitgeschakeld kunnen de jongeren ook op de proppen komen met hun alternatieven: dekentjes, instrumenten voor een akoestisch optreden, lichaamsoefeningen om warm te blijven, kaarsen (liever niet wegens de CO2 natuurlijk), ...

dyno2.be

De geluidsinstallatie moet af maar je wil toch op een milieuvriendelijke manier voor muziek zorgen? Surf eens naar www.dyno2.be en ontdek deze **discobar aangedreven door trapfietsen!**

Op het einde van de avond zal de link tussen ecologie en het jeugdhuis heel tastbaar aanwezig zijn in de instuif: in een gezellige duisternis wordt zelf (akoestische) muziek gemaakt bij een Engelse (lees: lauwe) pint terwijl iedereen lekker dicht tegen elkaar is gekropen onder grootmoeders dekentjes... Of zoiets...

ANDERE MILIEUASPECTEN: MOBILITEIT AFVAL WATER

Mobiliteit

Het toenemende verkeer wordt in onze samenleving een steeds groter probleem, en niet alleen voor het milieu: luchtvervuiling, verkeersonveiligheid, files, tijdverlies, verkeersagressie... Het thema mobiliteit moet op de Nacht van de Energievreters dus zeker ook aan bod komen. Het is moeilijk om iedereen te verplichten om te voet of met de fiets naar het jeugdhuis te komen. Het is wél mogelijk om de milieuvriendelijke stappers en fietsers te belonen!

Iedereen die te voet of met de fiets is toegekomen krijgt per bestelling één stem extra. Om een milieuvriendelijke toestroom van jongeren aan te moedigen kan op voorhand ook aangekondigd worden dat eenieder die te voet of met de fiets komt, beloond zal worden met een gratis drankje.

Misschien is er zelfs wel een lokale busmaatschappij (een reisbureau of misschien zelfs De Lijn) te vinden die voor één nacht gratis taxi wil spelen?

Om het thema mobiliteit ook in het jeugdhuis zelf een beetje zichtbaar te maken in de instuif kan je bij het binnenkomen de jongeren 'merken': een groene 'stempel' met een fiets of een rode met een auto op het voorhoofd of de buik of de billen of Op die manier zien tapper ook meteen wie recht heeft op die extra stem per bestelling.

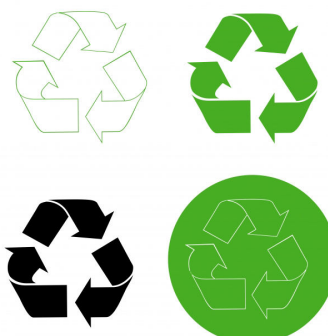
Geen geld voor stempels? Een rode en groene stift volstaan zeker ook!

Afval

Wie milieu zegt, zegt ook afval. Afval is in de jeugdhuiscontext echter niet het gemakkelijkste milieuaspect om actie rond te voeren. Toch enkele suggesties:

Papier

Uiteraard gebruik je best zo weinig mogelijk papier. Als je toch affiches wil maken, bijvoorbeeld om in de toiletten het gerecycleerde wc-papier in de bloemetjes te zetten, gebruik dan alleen gerecycleerd papier en zet er duidelijk op dat het gerecycleerd is, bijvoorbeeld met een logo.

Let wel op! Niet alle logo's hebben echt een ecologische betekenis. Dit zogenaamd 'groen punt' betekent bijvoorbeeld niets!

Voor websites met meer uitleg over eco-labels en -logo's: op www.ecospot.be en op de bijgevoegde cd-rom vind je de EcoSpot Linklijst op de cd-rom.

Wc-papier

Tijdens de Nacht van de Energievreterers mag er natuurlijk enkel gerecycleerd wc-papier voorhanden zijn, dat spreekt voor zich. Om er speciaal de aandacht op te vestigen kan je het medelen op affiches. Ook oproepen tot zuinigheid kan op ludieke manier gebeuren.

Op de website vind je inspirerende voorbeelden om af te printen.

Bekers

In de instuif van de meeste jeugdhuisen worden gelukkig geen wegwerpbekers gebruikt. Op fuiven des te meer. Gebruik de Nacht van de Energievreterers daarom eens om bij wijze van experiment met herbruikbare bekere te werken. Heel wat lokale overheden (gemeente, provincie, ...) beschikken al over een voorraad herbruikbare bekere die ze voor een prikje (soms zelfs enkel met een waarborg) uitleenen. Op de bijgevoegde cd-rom vind je alle mogelijke informatie over bekere op fuiven en andere evenementen: soorten, voor- en nadelen, uitleenmogelijkheden, ...

Verpakkingen

Meer dan 30% van het gewicht van ons afval en zelfs de helft van het volume ervan bestaat uit verpakingsafval. Besteed daarom zeker ook aandacht aan de verpakkingen van je aankopen. Als er op een 'normale' avond blikjes verkocht worden in het jeugdhuis is de Nacht van de Energievreterers de avond bij uitstek om eens te experimenteren met glazen flesjes of andere milieuvriendelijke verpakkingen. Als het echt niet mogelijk is om blikjes en plastic flesjes uit het jeugdhuis te bannen: maak er dan op z'n minst een punt van om ze strikt te sorteren.

Bierkaartjes

Bierkaartjes zijn uit den boze in een milieuvriendelijke instuif, zelfs als je ze gratis kan krijgen bij de brouwer. Bovendien oogt het superprofessioneel als de tappers regelmatig de toog en de tafeltjes droogwrijven met een goeie ouderwetse schoteldoek!

Restafval

Om de jongeren echt te confronteren met de notie afval in het jeugdhuis is het misschien een idee om gedurende een bepaalde tijd (één week? twee weken?) de volle restafvalzakken te bewaren en deze tijdens de Nacht van de Energievreters ostentatief in de inkomhal van het jeugdhuis te deponeren met een bordje: "Dit produceren wij op 2 weken tijd aan restafval." Dit is natuurlijk enkel mogelijk wanneer dit niet voor overlast (geurhinder, vandalenstreken waardoor de vuilniszakken op straat terecht komen, ...) zorgt!

Afval en beats

Iets speciaals doen met afval? Nodig de mannen van TRASHBEATZ uit naar je jeugdhuis, voor een workshop of een optreden. Lege blikken, tonnen, dozen... voor deze 2 muzikale duizendpoten zijn het allemaal onderdelen voor instrumenten. En ze leren je er op spelen ook.

Voor meer info en reserveringen, zie www.trashbeatz.be.

Water

Ook waterverspilling en watervervuiling zijn niet meteen thema's waar je de jongeren heel gemakkelijk mee kan confronteren in een jeugdhuis. Tenzij je ze enkel nog kraantjeswater voorschotelt en er een ongelofelijk hoge prijs voor vraagt natuurlijk, om te protesteren tegen de privatisering van water. Toch kan je op een aantal zaken letten:

- Laat de kraan van de spoelbak niet onnodig lopen! Regelmatig de bak voor het spoelen van de glazen opnieuw vullen is nog steeds zuiniger (én properder) dan de jammerlijke horecapraktijk om het water constant te laten lopen.
- Gebruik ecologische afwasmiddelen! Een goede tip: SODA korrels zijn goedkoop en supersterk tegen vet! En vooral: milieuvriendelijk.
- Beperk het waterverbruik van de toiletten! Vestig nog eens extra de aandacht op de spaarknoppen (indien aanwezig) of plaats spaargewichten of een fles water in de spoelbak.
- Ergens een lekkende kraan? Fix it! En maak er veel poeha rond: "Door deze kraan tijdig te herstellen hebben we tot 10000 liter water bespaard voor het komende jaar!"

Tip!!!

Bij wijze van actie kan je een half uur 'Waternood' inbouwen: gedurende dat half uur worden de glazen niet meer gespoeld omdat water onbetaalbaar geworden is, of ongezond door teveel antibiotica.

LUDIEKE NEVENACTIVITEITEN

Het spel van de energievreters is slechts een rode draad! Tijdens de avond kunnen allerhande activiteiten op poten gezet worden voor tussen de beslissingsmomenten. Als jeugdhuisverantwoordelijke ben je zelf het best geplaatst om in te schatten wat het best zal aanslaan bij de jongeren van het jeugdhuis.

Hier alvast enkele ideetjes.

▪ **Dé(co)filé of (e)Costumed Ball**

Organiseer een heuse modeshow waarbij enkel gerecycleerde materialen of afval (verpakkingen, blikjes, oude lampen, ...) gebruikt mogen worden.

Tip: trommel wat mama's met hun naaimachine op en organiseer in de namiddag een eco-fashion workshop waar met gerecycleerde materialen prachtige kostuums gemaakt worden.

Of houdt het bij een klassieker: de verkleedavond. Laat de jongeren zich verkleeden met het milieu of recyclage (of desnoods zelfs de natuur) als thema. Lachkrampen verzekerd!

▪ **Miss en Mr EcoSpot-verkiezing met EcoQuiz**

Wie is de milieuvriendelijkste bezoeker(st)? Organiseer een mini-EcoQuiz en voorzie een 'groen' kroontje en lint voor de winnaar en winnares. Laat hen zeker ook eens 'ecologisch' (uh?) paraderen op de catwalk. Kan niet anders dan tot hilarische taferelen leiden. Op de cd-rom zijn alvast een hele reeks vragen en weetjes rond ecologie opgenomen waarmee je zelf een quiz kan samenstellen. En geen nood: de antwoorden zitten er bij!

▪ **Ecola Tombola**

Voorzie zeker ook een MilieuTombola: 2 of 3 vraagjes rond ecologie (best vragen met nogal straffe cijfers of weetjes) én een schiftingsvraag (vb. hoeveel stemmen krijgt 'VERWARMING' in het spel van de energievreters?). Voor inspiratie: dé cd-rom!

▪ **Musiques Ecologiques:**

Laat de muzikale jongeren van het jeugdhuis hun akoestische ding doen of organiseer 's namiddags een djembé of Trashbeats workshop die dan 's avonds kan uitmonden in een bruisend D.I.Y.-spektakel. Dit veronderstelt uiteraard wel een goede vooraankondiging.

▪ **BioBar**

Verkoop tijdens de Nacht van de Energievreters ook eens enkele speciale biobieren of andere biodranken. Promoot deze indien mogelijk met een voordelige prijs.

Of maak er een bio-proefwedstrijd van: voorzie verschillende biologische en niet-biologische hapjes en drankjes en laat de deelnemers geblinddoekt het verschil aangeven in smaak. Degene die de meeste biologische producten raadt wint een lekkere verrassing.

Tip: Voor ecologische bieren moet je niet naar een speciale dure drankenhandel! De Colruyt en de Delhaize beschikken bvb. ook over een behoorlijk assortiment.

▪ **Fietsen / wandelen / ..**

Zoals gezegd: ecologie is meer dan de liefde voor de natuur alleen. Dat wil echter niet zeggen dat genieten van de natuur bij EcoSpot niet toegelaten is! Organiseer een wandel- of fietstocht in eigen streek, een bosspel, trek er op uit, zoek de schone lucht op, ... en zorg voor eerlijke fair trade chocomelk en warme melk met bio-honing bij de aankomst.

▪ **Zeepkistenrace**

Nog steeds een ecologische klassieker!

Wat je ook organiseert, laat het ons in ieder geval weten en neem vooral héél veel foto's! We zetten de activiteit dan zeker op de EcoSpot website en geven er de nodige ruchtbaarheid aan in onze contacten met de pers!

PRAKTISCHE ORGANISATIE

AANKONDIGING

De Nacht van de Energiereters is een rode draad doorheen een 'gewone' avond in het jeugdhuis. In principe kan dit dan ook zonder veel voorbereiding georganiseerd worden: het vraagt niet om speciale installaties of vergunningen. Integendeel, minder is net waar het om draait! Een beetje Do-It-Yourself en rondneuzerij thuis of in het rommelkot van het jeugdhuis volstaan bovendien zeker om de benodigdheden te vinden of in elkaar te knutselen.

Waarschuw de jeugdhuisbezoekers voor de rode draad!!

De Nacht van de Energievreters is maar geslaagd als er veel jongeren komen opdagen én daarbij op de proppen komen met leuke alternatieven voor al wat er 'minder' zal zijn die avond. Het is dus belangrijk dat de jongeren op voorhand goed weten hoe ze zich kunnen voorbereiden op de EcoSpotting. Een aankondiging in het jeugdhuiskrantje, op de website, ... is geen overbodige luxe.

- Leg uit dat die avond op een bepaald moment de verwarming zal uitgeschakeld worden en roep op om dekentjes, handschoenen en mutsen, aerobicskledij, ... mee te brengen.
- Leg uit dat die avond op een bepaald moment de verlichting zal uitgeschakeld worden en roep op om zaklampen (met ecologische en dus herlaadbare batterijen) mee te brengen.
- Leg uit dat die avond op een bepaald moment het geluid zal uitgeschakeld worden en roep op om instrumenten mee te brengen.
- Maak duidelijk dat wie met de fiets of te voet komt beloond zal worden, dat er een pendeldienst zal zijn, dat...

Maar ga er tegelijk van uit dat niemand voorbereid in het jeugdhuis zal verschijnen! Voorzie dus zelf ook van alles wat!

Kondig een leuk nevenevenement aan!!!

Zoals reeds gezegd is het spel van de energievreters slechts een rode draad. Het is een zeer belangrijk onderdeel van de avond maar máákt die niet! Het moet in de eerste plaats nog altijd een leuke jeugdhuisavond worden en daarvoor moeten toch vooral de nevenevenementen zorgen.

Overleg binnen de Kern welk soort activiteiten het beste zal aanslaan bij het publiek. Voor een jeugdhuis met 99% jongens zal een modeshow met recyclagematerialen vermoedelijk niet aanslaan.

Ga na of er een budget is voor allerlei extra's: belonen van voetgangers en fietsers met een gratis drankje, prijzen voor Mr. en Miss Ecologisch, kortingen op bio-bieren, een djembé workshop, ... De keuze voor een leuke nevenactiviteit zal ook bepalend zijn voor de dag dat de Nacht van de Energievreterers georganiseerd kan worden! Een zaterdag biedt natuurlijk veel meer mogelijkheden voor voorbereidingen of namiddagactiviteiten dan een vrijdag.

Verwittig de lokale pers en overheden én EcoSpot!!

Jeugdhuisen doen vaak 'goeie' dingen maar vergeten even vaak om er mee uit te pakken! Wanneer het jeugdhuis deelneemt aan EcoSpot betekent dit dat jongeren hun steentje willen bijdragen aan het milieu. Positieve berichtgeving dus, die zeer belangrijk is naar het gemeentebestuur toe, voor de jongeren- of regionale bijlage van de kranten, voor de regionale televisie... Aarzel dan ook niet om een persbericht te sturen naar journalisten of bijvoorbeeld de schepen van milieu of jeugd persoonlijk uit te nodigen om eens een bio-biertje te komen proeven, of om persoonlijk de muziekinstallatie te komen uitschakelen. Op de bijgevoegde cd-rom – op www.ecospot.be trouwens ook -- vind je enkele voorbeeldteksten. Breng ook het EcoSpot Team op de hoogte van al jullie plannen via info@ecospot.be. Wij gooien alles op onze website en geven het door aan onze perscontacten.

VOORBEREIDING

Benodigheden

Voor het spel van de energievreters heb je eigenlijk héél weinig materialen nodig.

- Een groot blad papier dat dienst doet als scorebord + stiften om het bord in te vullen. Een schoolbord kan natuurlijk ook!
- Als voor een 'geheime stemming' gekozen wordt: stembiljetten (een voorbeeld vind je op de cd-rom) en een stembus.
- Een signaal of sirene. Vier keer op de avond wordt in principe door één van de verantwoordelijken bekendgemaakt welke besparingsmaatregel zal worden doorgevoerd. Het is goed om deze aan te kondigen met een sirene, een bel- of trompetsignaal of tromgeroffel. Een megafoon kan hierbij ook goed van pas komen. Let op: mogelijk kiezen de jongeren er al snel voor om de geluidsinstallatie uit te schakelen, dus reken niet teveel op de micro!
- Een rode en groene stempel of dikke stift om mensen op hun voorhoofd (of elders) te 'merken' naargelang het vervoermiddel dat ze gebruikt hebben om naar het jeugdhuis te komen zodat de tappers in een oogopslag kunnen zien wie recht heeft op een extra stem per bestelling.
- Voor op de tafels, op de toog en aan de muur: uitleg en achtergrondinformatie over de 4 categorieën waarvoor ze kunnen stemmen. Te vinden op de cd-rom.
Tip: Als je voor elke tafel één exemplaar plastificeert en stevig vastmaakt (met plakband) is dit duurzamer dan wanneer je om het half uur nieuwe exemplaren moet uitdelen omdat de vorige doorweekt zijn.
- Formuliertjes mét ruimte voor contactgegevens en de mogelijkheid om aan te geven mee te willen werken in een EcoTeam. Voorbeeld op de cd-rom.
Tip: door dit te combineren met de Tombola ben je van respons verzekerd! Te vinden op de cd-rom.
- Bonnetjes voor de beloningen: gratis drankje voor voetgangers en fietsers, winnaars van bijvoorbeeld de tombola, de quiz, ...
- Alternatieven voor uitgeschakelde energievreters:
 - o zaklampen (eventueel ook kaarsen), fietsen op rollen, ...
 - o dekens, mutsen, handschoenen, ...
 - o instrumenten
 - o een handaangedreven radio of Dyno2, ...
 - o ...

Het mág natuurlijk ook wat meer zijn!

- 'Groene' inkleding van het jeugdhuis
- Herbruikbare bekertjes
- Ecologisch afwasmiddel en kuisproducten
- Een internetcomputer om EcoScans in te vullen. Eventueel ook een aantal papieren exemplaren.
- akoestisch optreden van een plaatselijke god of godin
- een DJ-set met een BV achter de Dyno2
- Komedie bij kaarslicht
- ...

Vorzorgsmaatregelen

Elektrische toestellen, verwarmingsinstallaties, muziek- en lichtinstallaties zijn geen speelgoed. Ook het uitschakelen ervan moet dus met de nodige omzichtigheid gebeuren.

- **Verwarming** - Ga op voorhand (!) grondig na of en hoe de verwarming best wordt uitgeschakeld. Contacteer de installateur, lees de handleiding, ... informeer je! Voor een aantal jeugdhuizen zal het geen enkel probleem zijn om de ketel helemaal uit te schakelen maar voor andere jeugdhuizen kan dit een permanente terugkeer naar de ijstijd betekenen. Indien het te gevaarlijk is om de ketel uit te schakelen (bijvoorbeeld omdat die te oud is en niemand denkt dat hij daarna weer opgestart geraakt) moet gezocht worden naar een alternatieve uitschakeling, bijvoorbeeld door de thermostaat gewoon heel laag te zetten. Controleer ook hoe het zit met de afzuiging.
- **Verlichting** - Ga op voorhand (!) na hoe je het best de verlichting uitschakelt. Gewoon de stekker uittrekken van die dure spot waarvoor 20000 wafels verkocht werden is geen goed idee! Ga na of het mogelijk is om de verlichting in de zekeringenkast te doven maar vergewis je ervan dat dezelfde zekeringen geen andere noodzakelijke toestellen van elektriciteit voorzien. Ga niet uit van gezond verstand! Vraag het aan mensen die het écht kunnen weten. Brandveiligheid voor alles! Ga ook op voorhand (!) na of er op bepaalde plaatsen misschien toch verlichting noodzakelijk blijft (bijvoorbeeld bij een donkere trap) en hoe dit dan best voorzien wordt. Het is niet de bedoeling dat er mensen verongelukken in het donker. Wees uitermate voorzichtig met vuur! Contacteer de plaatselijke brandweer wanneer je niet 1000% zeker weet wat kan en niet kan!
- **Koeling** - Ga op voorhand (!) na of en hoe je de koeling van de tapinstallatie kan afzetten. Contacteer hiervoor desnoods de brouwer. Zorg er bij het uitschakelen van ijskasten voor dat er geen bederfbare etenswaren in zitten en voorzie het nodige om eventueel smeltwater op te vangen.
- **Muziek en spelautomaten** - Ook dit zijn vaak gevoelige toestellen. Ga op voorhand (!) na hoe deze best uitgeschakeld worden.

TIJDENS DE NACHT VAN DE ENERGIEVRETERS

Zorg voor voldoende mensen en informatie!

De moeilijkheidsgraad van organiseren van de Nacht van de Energievreter ligt vooral bij de keuze van de nevenevenementen. De rode draad – het stemmen voor energievreters – is behoorlijk simpel en veronderstelt niet zo veel voorbereiding, noch veel mensen om het in goede banen te leiden. Zorg niettemin voor voldoende mensen en transparante informatie over het spel. Jongeren die binnenkomen in een koud en donker jeugdhuis zonder meteen te snappen wat er juist aan het handje is, dreigen snel af te haken.

Ronsel EcoSpotters voor het EcoTeam!

De bedoeling van de Nacht van de Energievreter is in de eerste plaats nog altijd om jongeren aan te sporen om ook na deze ludieke avond actief mee te gaan werken aan een milieuvriendelijker jeugdhuis. In een ideale wereld zou de Nacht van de Energievreter een lijstje opleveren van jongeren die zich willen engageren voor een (misschien nog op te richten) EcoTeam.

- Zorg er dus voor dat je jongeren daar ook voldoende op aanspreekt en hen de kans geeft om zich te engageren.
- Zet de deur ook zo wijd mogelijk open:
 - o stel geen moeilijke voorwaarden zoals "We zijn wel van plan om 3 keer per maand 3 uur te vergaderen" of "we verwachten wel dat je je dan ook engageert voor de Kern"
 - o leg nog geen visie op over het EcoTeam maar benadruk dat het de ecoteamleden zelf zullen zijn die gaan bepalen wat deze werkgroep al dan niet zal gaan betekenen

EVALUATIE EN RAPPORTERING

De Nacht van de Energievreter is een nieuw concept. En nieuwe concepten willen nogal eens kinderziektes vertonen. Daarom is EcoSpot natuurlijk heel erg geïnteresseerd in jullie mening over deze publicatie en jullie ervaringen met de organisatie en het verloop van de avond in jullie jeugdhuis. We zijn heel benieuwd naar jullie aanpak, ervaringen, foto's, verwezenlijkingen, anekdotes, ...

Eén emailadres: info@ecospot.be.

Veel succes!